

رئیس آمریکایی پیشین گروه مینسک خواستار ممانعت از بیکه تازی پوتین در روند مذاکرات قره باغ شد

روزنامه «ینی مساوات» به نقل از مقاله ماتیو برایزا، سفیر پیشین آمریکا در باکو و رئیس پیشین آمریکایی گروه مینسک سازمان امنیت و همکاری اروپا نوشت اگر طرح پوتین درباره بحران قره باغ اجرا شود، استراتژی آمریکا در قفقاز به شکست خواهد انجامید.

به گزارش آران نیوز به نقل از پایگاه اینترنتی روزنامه «ینی مساوات»، ماتیو برایزا که طی سال های 2006 تا 2009 رئیس آمریکایی گروه مینسک و طی سال های 2011 تا 2012 سفیر آمریکا در باکو بود، در مقاله ای در سایت مرکز تحلیلی «شورای آتلانتیک» Atlantik Council با اشاره به دیدار اخیر سه جانبه ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه با الهام علی اف و سرژ سرکیسیان، روسای جمهوری آذربایجان و ارمنستان، واشنگتن را به توجه جدی تر به مناقشه قره باغ فراخواند. به عقیده برایزا فقط در صورت توجه جدی واشنگتن به مناقشه قره باغ، می توان از برتری روسیه در این مساله ممانعت کرد. برایزا نوشته است: «پیشنهاد های پوتین در واقع برای آمریکا غیرمنتظره است و باید تدابیر متقابلی در برابر آنها مطرح شود. پایه پیشنهاد های پوتین که اخیرا مطرح کرده است، اصول مادرید است که گروه مینسک در سال 2007 مطرح کرده بود. و این سند برای حل سیاسی مناقشه قره باغ، شامل این عناصر است:

- ارمنستان هفت ناحیه اطراف قره باغ را تخلیه می کند.
- قره باغ کوهستانی دارای وضعیت حقوقی دوره گذار می شود.
- وضعیت حقوقی نهایی قره باغ کوهستانی از طریق رای گیری معین می شود. تاریخ رای گیری بعدا مشخص خواهد شد.
- میان قره باغ کوهستانی و ارمنستان، دهلز ارتباطی ایجاد می شود.
- نیروهای صلح بانی بین المللی امنیت اهالی قره باغ کوهستانی و روستاهای واقع در خط تماس را تامین می کنند.
- جمهوری آذربایجان محدودیت های مواصلاتی خود علیه ارمنستان را لغو می کند.

برایزا افزوده است: «این اصول، بر اثر چند سال تلاش، از طرف روسای جمهوری و وزرای خارجه جمهوری آذربایجان و ارمنستان پذیرفته شده اند. گرچه هیچ گاه رسما در مورد این طرح توافق نشده است. در ژانویه سال 2009، الهام علی اف و سرژ سرکیسیان، روسای جمهوری آذربایجان و ارمنستان خوشبینانه بیان کردند که این اصول پذیرفته خواهند شد. اما، در پایان همان سال سرژ سرکیسیان موضع خود را تغییر داد و به جمهوری آذربایجان پاسخ منفی داد و اعلام کرد که بازگرداندن پنج ناحیه، امکان پذیر است. بازگرداندن پنج ناحیه بجای هفت ناحیه، هنوز هم مانعی در مقابل پیشرفت در مذاکرات است.»

برایزا نوشته است: «در 20 ژوئن، پوتین در دیدار با همتایان آذری و ارمنی خود در سن پترزبورگ، راه خروج از این بن بست را یافت. به نظر می رسد که پوتین حرکت تدریجی به جلو را پیشنهاد کرده است. یعنی ارمنستان دو ناحیه را باید باز پس بدهد و در مقابل آن، جمهوری آذربایجان هم مناسبات اقتصادی با ارمنستان را برقرار کند. سایر جهات اصول مادرید، از جمله مساله پنج ناحیه دیگر، دستور کار مذاکرات آتی خواهد بود. هم علی اف و هم سرکیسیان، از پیشنهاد 20 ژوئن استقبال کرده اند. گرچه این را بطور رسمی نپذیرفته اند. مساله در اینجاست که هر گونه توافق به شکل رسمی، در صحنه سیاسی و امنیتی با مخاطراتی روبروست. محتمل است که به همین علت، در 17 ماه ژوئیه، یک گروه ملی گرای ارمنی شامل رزمندگان جنگ قره باغ، یک مامور پلیس را کشتند و با گروگانگیری چند نفر دیگر، ساختمان متعلق به پلیس را در ایروان تصرف کردند. این اقدام حمایت های محلی را کسب کرد و به مدت چهارده روز درگیری های خیابانی را در ایروان به دنبال داشت.»

ماتیو برایزا افزوده است: «در جمهوری آذربایجان در خصوص مساله قره باغ، مواضع تندی تندی مشاهده می شود. به عنوان مثال، وقتی من از دانشجویان جمهوری آذربایجان می پرسیدم که اگر یکی از دوستانشان یک ارمنی را دوست داشته باشد، واکنش آنها چه خواهد بود، آنها با تاکید می گفتند که با شک و خصومت و تنفر واکنش نشان خواهند داد.

همچنین من در گذشته به علت حمایت از تفاهم با ارمنستان، مورد حملات لفظی نماینده مجلس جمهوری آذربایجان قرار گرفتم که خواهان اعلام من به عنوان عنصر نامطلوب شده بودند.»

برایزا افزوده است: «بنابراین، توافق بزرگی لازم است که تمامی افراد را در جمهوری آذربایجان و ارمنستان تشویق کند که اهریمن دانستن یکدیگر را کنار بگذارند. فرهاد احمدوف، یک میلیاردر خودساخته که در جمهوری آذربایجان متولد شده و در مجلس عالی پارلمان روسیه خدمت کرده است، اخیرا فراخوان شجاعانه ای را از صمیم قلب برای صلح مطرح کرد. من با فرهاد احمدوف در سال 2011، زمانی که من سفیر آمریکا در جمهوری آذربایجان بودم، دیدار کردم. احمدوف با مراجعه به من، پرسید که او چگونه می تواند در روند صلح قره باغ کوهستانی مشارکت کند. فراخوان اخیر او که در چند روزنامه روسیه و جمهوری آذربایجان منعکس شد، در نظر دارد اذهان را باز کند و تنفر متقابل در جمهوری آذربایجان و ارمنستان را کاهش دهد تا آنها را به حل مناقشه قادر سازد. نامه سرکشاده احمدوف خطاب به مردم جمهوری آذربایجان و ارمنستان به عنوان «برادران و همسایگان» آغاز شده است. او ابراز تاسف کرده است که نسلی در این دو کشور رشد کرده است که در فضای دشمنی و تنفر متقابل تربیت شده است و نمی داند که می توان با شرایطی متفاوت زندگی کرد. احمدوف ابراز تاسف کرده است که جنگ وارد روح هر فردی در ارمنستان و جمهوری آذربایجان شده است. احمدوف نوشته است که جنگ به درون ما نفوذ کرده است و عادی شده است.»

برایزا افزوده است: «فرهاد احمدوف از آلبرت انیشتین نقل قول کرد که مردمان ضعیف انتقام می گیرند و مردمان قدرتمند می بخشند. «افزوده است: «برغم وجود حس ماتیو برایزا با اشاره به وجود عصبانیت و حس انتقامجویی در جمهوری آذربایجان در مقابل ارمنستان به عنوان طرف پیروز در جنگ قره باغ، افزوده است: «برغم وجود حس تکفیر و لعنت طرف مقابل در هر دو جامعه جمهوری آذربایجان و ارمنستان، فرمول نهایی که فرهاد احمدوف ارائه می دهد، کلید حل مساله سیاسی مناقشه قره باغ است. قره باغ کوهستانی به هر دو ملت تعلق دارد. هر دو ملت، این منطقه را مهد تمدن خود می شمارند. هر دو ملت، در بخش بزرگی از تاریخ خود بطور مسالمت آمیز همزیستی کرده اند. زمان لازم است که افکار عمومی در ارمنستان و جمهوری آذربایجان، قره باغ را میراث مشترک هر دو ملت به حساب آورند. شاید نامه احمدوف زمینه جدیدی را (برای صلح) گشوده باشد. نامه او در همان روزی که منتشر شد، در فیسبوک پانصد هزار جواب دریافت کرد. با توجه به برخوردهای شخصی من با احمدوف، من می دانم که انگیزه های او از انتشار این نامه شفاف و واضح است. او در تجارت موفق بوده است و می خواهد با مشارکت در روند صلح قره باغ، تاثیر خوبی برجای بگذارد. اما، انگیزه های پوتین، نسبت به احمدوف کمتر خیرخواهانه است. احتمالا طرح 20 ژوئیه پوتین به این منظور ارائه شده است که او به عنوان صلح طلب در قره باغ کوهستانی ظاهر شود نه اینکه به عنوان جنگ طلب در اوکراین. شاید هم جنگ تمام عیار ارمنستان و جمهوری آذربایجان در ماه آوریل در نزدیکی روسیه که استراتژی کنترل مناقشات جدایی طلبانه منطقه اوراسیا را دنبال می کند، به حرکت درآورده است.»

برایزا افزوده است: «در هر حال، واشنگتن باید آنچه را که ممکن است بلوف پوتین باشد، بیان کند و از فرصتی که او فراهم کرده است برای ارتقای مجدد گروه مینسک به سطح

عالي سياسي استفاده کند. واشنگتن همچنين بايد از فراخوان شجاعانه فرهاد احمدوف براي کنار گذاشتن تنفر سه دهه اي ميان مردم جمهوري آذربايجان و ارمنستان حمايت کند و روياي دوران کودکي او را تحقق بخشد که در آن، آذربايجاني ها و ارمني ها باز هم در آرامش سخن بگويند و از نوشيدن چايي لذت ببرند و در سايه درختان چنار قره باغ «تخته نرد» بازي کنند.»